

పూర్వకాలంలో పాఠం చెప్పటం అంటే పుస్తకం తెరవటం, పాఠం చదవటం, ఆపశంగా చెప్పేయటం ఏవో అర్థాలు తాత్పర్యాలూనూ! అదేమంత కష్టమైన పనికాదు!

ఈగోజుల్లో నవీన పద్ధతులు ననుసరించి పాఠం చెప్పటం ఒక కళాసృష్టి. నేర్పుకో కూడినపని ఇది.

కాఫీని గురించిన పాఠం చెప్పవలసివస్తే కాఫీ పొదుము, అది తయారయ్యే విధమూ, దాని రంగూ, రుచి, ఈ విషయాలను గురించి పాఠం చెప్పాలె.

కాఫీని గురించి కుర్రవాడికి అదివరకే కాస్తో, కూస్తో తెలిసి ఉంటుంది.

కాఫీ అనే మూల కుర్రవాడు ఇదివరకే వినికుంటాడు. దాని రంగును రుచినిగురించి కొన్ని విషయాలు వాడిబుర్రలో దాక్కిని ఉండవచ్చు.

బడి పంతులు ఏమి చెప్పాలా అంటే ముందు, కాఫీ అనే అయిడియా వాడిమనస్సుకు తట్టేలాగున చెయ్యాలె. ఆ భాగం కుర్రవాడి మనస్సులో అడుగున ఎక్కడో పడిఉంటుంది. ఎల్లాగో గాలంవేసి ప్రశ్నల మూలాన్నే దాన్ని వైకిలాగాలె.

కాఫీ అనే భావం బైట పడ్డా అది మరొకొన్ని ఇతర భావాలతో కూడా బైటికివస్తుంది. నీటి అడుగునుంచి దేని, ఒక ముత్యపుచిప్పను వైకి తీస్తే దాంతోపాటు ఏవో నాచునత్తగుల్లలు, ఆవస్తువులు వెనవేసుకొనిఉన్నవికూడా వస్తవి. వాటి సాంగత్యాన్నుంచి ముత్యపుచిప్పను తొలగించి ముత్యాన్ని గ్రహిస్తాము.

అల్లాగ, కుర్రవాడి మనస్సులోనుంచి కాఫీ అనే భావాన్ని వైకి లాగినపుడు. ఆ భావం టీ. కోకో మొదలైన వాటికి సంబంధించిన విషయాలతో పెనవేసుకొని ఉంటుంది. అందుకని నేర్పుగల ఉపాధ్యాయుడు ఏమిచేస్తాడూ అంటే, రగురుచి మొదలైన సాక్ష్య ప్రమాణాలచేత వాడి మనస్సులో, కాఫీతోనాటు లుంగచుట్టుకొని ఉన్న ఇతర భావాలను, వేటికి అవి ప్రత్యేకంగా విడదీసి, కాఫీకి గల ప్రత్యేక లక్షణాలను చెప్పి కాఫీయొక్క స్వరూపతత్వం నిర్ణయం చేస్తాడు.

అప్పుడు, కాఫీ యొక్క సత్య స్వరూపం, నాచు, నీచు, డిప్ప మొదలైన బాహ్య దేహాలనుండి విడివడిన ముత్వం లాగ, నూయనుండి విముక్తి పొందిన ఆత్మలాగ, వాడిలో ప్రకాశిస్తుంది.

అనుభవంగల ఉపాధ్యాయుడు, కుర్రవాళ్ళతో ఇవ్వాలి మీకు కాఫీని గురించి పాఠం చెబుతాను అని అనడు. అనకూడదు.

ప్రశ్నలు వేయాలే. ఆ ప్రశ్నలకు జబాబుగా కుర్రవాడి నోటివెంట కాఫీ అని నావాలే. వెంటనే టీచరు, ఆ మాటను పట్టుకొని బోర్డుమీద వ్రాసి కుర్రవాడికి చెప్పాలే అదుగో ఆ కాఫీని గురించే మీకు పాఠం చెబుతానురో అబ్బాయి అని.

అయితే ఆమాట ఆ కుర్రవాడి నోటివెంట దానంతట అది రావాలేగాని టీచరు నందియ్యకూడదు. కుర్రవాడి

మేధాశక్తిని, భావనాశక్తిని, నూదియో పొడిచి అట్లు పొడిచి వాడికి ఆమాట తోచేలాగున చెయ్యాలె.

అది ఎట్లాగూ అనవచ్చు. “నీవు ప్రొద్దునా ఏమి తాగుతావు?” అని అడిగితే, కుర్రవాడు “కాఫీ అటాడు— ఇల్లాగ కాఫీ అనేమాట వాడిచేత అనిపించాము. అప్పుడు కాఫీని గురించి వాడికి ఇనివరకే తెలిసిఉన్న విషయాలను నేర్పుగల ప్రశ్నలచే రాబట్టి ఆ తరువాత ఎక్కువ విజ్ఞానాన్ని ఇవ్వవలసి ఉంటుంది. అదీ అసలు పద్ధతి.

కాఫీ అని ముందు కుర్రవాడిచేత అనిపించటానికి అనేక రకాల ప్రశ్నలు వేయవచ్చు. టీచరుయొక్క తెలివి తేటలను బట్టి ప్రశ్నలు వేయబడుతూ ఉంటు.

ఆరోజున పరిశోధకారి ముందు, నా నేర్పునంతా విని యోగించి, పాఠం చెప్పాలని సంకల్పించుకొని క్లాసును ఈ ప్రశ్న అడిగాను. “నీవు ప్రొద్దునే ఏమి తాగుతావు?” ఇల్లా అడిగి ఇన్ స్పెక్టరు వంక చూచి నవ్వాను. ఆ నవ్వులో కొంత అర్థంఉంది. ఆ అర్థాన్ని ఆయన కూడా గ్రహించి, తిరిగినవ్వి, తలఱిపాడు.

ఒక కుర్రవాడు లేచి, “ఏమీ తాగనండి” అన్నాడు— పక్కవాణ్ణి అడిగాను. వాడు “నేను చద్దెన్నం తింటానండి” అన్నాడు.

ఏమిటా ఇల్లాగ జబాబులు ఇస్తున్నారూ అనుకొని, ఈ ఇద్దరూ బీదకుటుంబాలకు చెందినవాళ్ళు అయిఉంటారని నిశ్చయించి, వెనక బెంచీలో సిల్కుషర్టు తొడుక్కుని తళతళలాడే బంగారపు గుండీలు పెట్టుకొన్న కుర్రవాడివేపువేలు

చూపాను. ఆ అబ్బాయి లేచి వినయంగా నే జవాబు చెప్పాడు. “నేను ప్రొద్దునే ఒక గ్లాసు పాలు తాగుతానండీ” అని. వాడి ప్రక్కనున్న కుర్రవాడు నేను అడక్కుండానే చెప్పాడు “నేను జావ తాగుతానండీ” అని ఒకడు అడక్కుండా ఎప్పుడు చెప్పాడో, అప్పుడు మిలిగిన వాళ్ళల్లో ఒకడు నేను కోకో పుచ్చుకొంటాననీ. ఇంకొకడు మా అమ్మ నాకు ఓవల్ టీన్ ఇస్తుందండీ అని గబగబ అనేశారు. కానీ ఒక్కడినోటి వెంట అయినా కాఫీ అనేమాట రాలేదు.

ఇంకా నాకు ఆశపోలేదు. ఎవరైనా నేను ఆశించిన జవాబు చెప్పకపోతారా అని. అందుకని “ఇంకేమైనా తాగ వచ్చా?” అని మళ్ళీ అడిగాను మిలిగిన కుర్రవాళ్ళల్లో ఒక డిని. వాడు కొంచెము ఆలోచించి “గంజితాగవచ్చునండీ” అన్నాడు. అప్పటికి నిరుత్సాహపడక మరో కుర్రవాడి వంక వేలుచూపాను. వాడు అట్టేసేపు ఆలోచింపకుండానే “తరవాణి తాగుతారండీ కొండరు” అనేశాడు.

ఇన్ స్పెక్టరు చాలా జాగ్రత్తగా, ఉత్సాహంతో చూస్తున్నాడు. నా కృషికి ఎల్లాంటి ఫలితం వస్తుందోనని నేను అవలంబించిన పద్ధతి సరియైనదేనని ఆయనకు తెలుసు కాబట్టి ఆయన ఏమీ మాట్లాడక ఊరుకొన్నాడు.

ప్రొద్దున్న ఏమి తాగుతారూ అన్న ప్రశ్న వల్ల, కాఫీ అనేమాట రాబట్టలేకపోయినాను. కాని అప్పటికే నేను నిరుత్సాహపడలేదు. ఇంకో రకం ప్రశ్న వల్ల సాధిద్దామనుకొన్నాను.

“హోట్లలో ఏమి అమ్ముతారూ?” అన్న ప్రశ్న వేస్తే “కాఫీ” అని అనక ఏం జేస్తాడూ కుర్రవాడు!! సరే. అడిగి

చూద్దామని ఆస్రశ్శ వేశాను. లడ్డూ అని ఒకరూ, మొనూరు పాకం అని ఒకరూ, చెచ్చాను. నెడ, కారంభాన, జాంగ్రి, పకోడీ, అని ఏవేవో చెప్పారు. కాని కాఫీ అన్నమాట ఒక్కడి నోటివెటూ రాలేదు.

ప్రాణం విసిగింది. 'ఏహోటల్ లోనరా, ఇనన్నీ అమ్మేదీ?' అని అడిగితేనేనా చెప్పరా, కాఫీ హోటల్ లోనని, ఆశపడి, చివరకు ఆస్రశ్శ కూడా అడిగాను.

శంకరయ్య హోటల్లోనండి, మంజప్ప హోటల్లోనండి, సుబ్బయ్య హోటల్లోనండి, అని రకరకాల జనాబులు వచ్చినవిగాని ఒక్కడూ నోడు జారిఅయినా అనలేదు కాఫీ హోటల్ అని.

కుర్రవాళ్ళంతా మాస్టరును తిప్పలు పెడదామని కట్టుగట్టి, ఒక్క మాటమీద ఉన్నారా అని తోచింది. ఇన్ స్పెక్టరు కూడా నవ్వుకొంటున్నాడు. నేను అవలంబించిన మెథడ్ ఫెయిల్ అయితే నా అససుర్థతవల్ల ఫెయిల్ అయింది అంటారు గాని మెథడ్ లో లోప ఉందని ఎవ్వరూ అనరు. ఏదో చెయ్యాలె, కావలసిన జనాబు రాబట్టాలె.

క్లాసువంక చూశాను, చిన్నవయస్సులోఉండి, మాస్టరు అంటే భయం ఇంకావదలని అమాయకుడైన కుర్రవాడు. ఎవరైనా కనపడతాడని ఆశతో, నా అదృష్టవశాత్తు ఒకడు వెనక బెంచీలో కూర్చున్నాడు.

వాడిని పట్టుకోవలెనని నిశ్చయించు కొన్నాను. లడ్డూ మొదలైన వస్తువులు అమ్మేచోటును ఏమంటారు? నీవు చెప్పు? అని అడిగాను. ఇన్ స్పెక్టరు చూడకుండా, వాణ్ణి డిమిచూస్తూ,

నాకంటివరువుచూచి వాడు కాస్త భయపడక పోలేడు. బిక్కముఖింకూడా పెట్టాడు. ఆ హడల్లో వాడు కాఫీహోటల్ అండీ అని అంటాడను కొన్నాను. అనాలిసిందే కాని, వాడికి తోచలేదో ఏమో కర్కం, చటుక్కున మిఠాయి కొట్టండి అని ఊదకున్నాడు.

“అది సరే. బాగానే ఉంది. అల్లాంటి వస్తువులు ఇంకా ఎక్కడ అమ్ముతారు? చెప్ప” అని భయకరంగా గర్జించాను. ఎట్లాగయినా కుర్రవాడు భయపడిపోయి, ఏమీ మాట్లాడకుండా నుంచున్నాడు. ఆస్థితి నేను గ్రహించగల గటంవల్ల బ్రతికిపోయినాను. గ్రహించి వాడి దగ్గరకు వెళ్ళి, వాడి భయం తీరేటట్లు వీపు మీద గట్టిగా చుట్టి ‘భయంలేదు. చెప్ప’ అన్నాను.

వాడు అప్పటికీ మాట్లాడలేదు. కుర్రవాళ్ళంతా కలిసి అనుకొన్నారో ఏమో, ఒక్క మాట మీద ఉండాలనీ, ఏమైనా సరే చెప్పకూడదనీ! అంతే అయిఉంటుంది.

పాఠం పాడై పోయేటట్లుంది. పోతుందికూడా, వాడైనా చెప్పకపోతే నాకు కావలసిన జబాబు. వాడికి జబాబు తెలుసు. కాని చెప్పకపోవటానికి కారణం పెంకెతనం. అది కాస్త వదలకొట్టాలె. ఇన్ స్పెక్టరుముందు చెయ్యిచేసుకొంటానికి వీలులేదు.

నేను వాడి దగ్గరకు వెళ్ళి పళ్ళు బిగబట్టి ఉరిమిచూచి, భయపెట్టి ‘చెప్ప, లేకపోతే చంపేస్తాను’ అన్నట్లు చూశాను.

వాడు అల్లరిలో ఆరితేరినవాడు కాబట్టి సరిపోయింది. ఆ కుర్రవాడు కాఫీహోటల్ అని గబుక్కున అనేశాడు.

నేనూ సంతోషించి బ్రతికానురో బాబూ అనుకొని ఆ బోర్డుపైన వ్రాయటానికి ఇవతలకు వచ్చేశాను.

ఇంత కష్టపడి, ఇంత నేర్పుతో నేను కావలసిన ఊవాబు రాబట్టినందులకు మా అధికారికూడా సంతోషించినట్లు కనబడ్డాడు. ఒక్క చిరునవ్వుతో నన్ను అభినందించాడు.

ఆయన అంతటితో ఊరుకొంటే ఎంతో బాగుండేది. ఊరు కోక ఆయన “ఎల్లాగైతేనేం కుర్రవాడిచేత చెప్పించారండీ” అని నాతో అని క్లాసువంక తిరిగి లడ్డూ మొదలైన వస్తువులు ఎక్కడ అమ్ముతారూ అని అడిగితే ఒక్కరికీ తోచలేదురా? పాపం వీడి ఒక్కడికి తోచింది చివరకు” అన్నాడు.

ఆకుర్రవాడు బిక్కముఖంపెట్టి “నాకూ తోచలేదండీ, మాస్టారు పళ్ళుబిగబట్టి కోప్పడుతూ కాఫీహోటల్ అనమని రహస్యంగా చెప్పారండీ” అన్నాడు వెధవ !

ఇంతలో గంటకొట్టారు. ఇన్ నెక్టరు నవ్వుకొంటూ వెళ్ళి పోయినాడు.